

Mødedokument

A8-0314/2015

30.10.2015

BETÆNKNING

om samhørighedspolitikken og marginaliserede samfundsgrupper
(2014/2247(INI))

Regionaludviklingsudvalget

Ordfører: Terry Reintke

PR_INI

INDHOLD

Side

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om samhørighedspolitikken og marginaliserede samfundsgrupper (2014/2247(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til artikel 2 og 3 i traktaten om Den Europæiske Union,
- der henviser til artikel 151, 153, 162, 174 og 176 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
- der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,
- der henviser til de europæiske konventioner til beskyttelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder, navnlig den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (EMRK) og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dertil hørende retspraksis, den europæiske socialpagt og de dermed forbundne henstillinger fra Den Europæiske Komité for Sociale Rettigheder samt Europarådets rammekonvention om beskyttelse af nationale mindretal,
- der henviser til FN-erklæringen om oprindelige folks rettigheder,
- der henviser til ILO's konvention om oprindelige folk og stammefolk i selvstændige stater;
- der henviser til EU's direktiver om ikke-forskelsbehandling, artikel 14 i den europæiske menneskerettighedskonvention og protokol nr. 12 til denne konvention,
- der henviser til FN's konvention af 5. januar 2011 om rettigheder for personer med handicap,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 af 17. december 2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 (i det følgende benævnt "forordningen om de fælles bestemmelser")¹,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1301/2013 af 17. december 2013 om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og om særlige bestemmelser vedrørende målet om investeringer i vækst og beskæftigelse og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1080/2006²,

¹ EUT L 347 af 20.12.2013, s. 320.

² EUT L 347 af 20.12.2013, s. 289.

- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 437/2010 af 19. maj 2010 om ændring af forordning (EF) nr. 1080/2006 om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, for så vidt angår støtteberettigelse for boligtiltag for marginaliserede befolkningsgrupper¹,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1304/2013 af 17. december 2013 om Den Europæiske Socialfond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1081/2006²,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1381/2013 af 17. december 2013 om oprettelse af et program for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab for perioden 2014 til 2020³,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) Nr. 223/2014 af 11. marts 2014 om Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede⁴,
- der henviser til Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 240/2014 af 7. januar 2014 om en EU-adfærdskodeks for partnerskaber inden for rammerne af de europæiske struktur- og investeringsfonde⁵,
- der henviser til sin beslutning af 26. februar 2014 om Kommissionens syvende og ottende rapport om EU's samhørighedspolitik og strategirapport 2013 om gennemførelsen af programmerne for 2007-2013⁶,
- der henviser til sin beslutning af 12. december 2013 om fremskridt med hensyn til gennemførelsen af de nationale strategier for romaernes integration (2013/2924(RSP))⁷,
- der henviser til sin beslutning af 11. juni 2013 om socialt boligbyggeri i Den Europæiske Union⁸,
- der henviser til sin beslutning af 9. marts 2011 om EU's strategi for integration af romaer⁹,
- der henviser til sin beslutning af 20. maj 2010 om samhørighedspolitikens bidrag til opfyldelse af Lissabon-målsætningerne og EU 2020-målene¹⁰,
- der henviser til sin beslutning af 11. marts 2009 om romaernes sociale situation og forbedring af deres adgang til arbejdsmarkedet i EU¹¹,
- der henviser til Kommissionens sjette rapport om økonomisk, social og territorial

¹ EUT L 132 af 29.5.2010, s. 1.

² EUT L 347 af 20.12.2013, s. 470.

³ EUT L 354 af 28.12.2013, s. 62.

⁴ EUT L 72 af 12.3. 2014, s. 1.

⁵ EUT L 74 af 14.3. 2014, s. 1.

⁶ Vedtagne tekster, P7_TA(2014)0132.

⁷ Vedtagne tekster, P7_TA(2013)0594.

⁸ Vedtagne tekster, P7_TA(2013)0246.

⁹ Vedtagne tekster, P7_TA(2011)0092.

¹⁰ EUT C 161 E af 31.5.2011, s. 120.

¹¹ EUT C 87 E af 1.4.2010, s. 60.

samhørighed med titlen investering i job og vækst: fremme af økonomisk, social og territorial samhørighed i Unionen,

- der henviser til Kommissionens tematiske vejledning af 27. februar 2014 om romaer og marginaliserede samfundsgrupper (tematisk mål nr. 9 - social inddragelse og fattigdom),
 - der henviser til Kommissionens meddelelse af 2. april 2014 om rapporten om gennemførelsen af EU-rammen for de nationale strategier for romaernes integration (KOM(2014)0209);
 - der henviser til Kommissionens meddelelse af 21. maj 2012 om de første skridt i gennemførelsen af EU-rammen for de nationale strategier for romaernes integration (KOM(2012)0226);
 - der henviser til Kommissionens meddelelse af 8. december 2010 om EU's strategi for Donauområdet (KOM(2010)0715),
 - der henviser til Kommissionens meddelelse af 12. december 2010 om den europæiske platform mod fattigdom og social udstødelse: En europæisk ramme for social og territorial samhørighed" (KOM(2010)0758),
 - der henviser til Kommissionens meddelelse af 3. marts 2010 om Europa 2020 - En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst (KOM(2010)2020),
 - der henviser til Rådets henstilling af 9. december 2013 om foranstaltninger i medlemsstaterne til effektiv integration af romaerne¹;
 - der henviser til Kommissionens vejledning om brugen af EU's strukturfonde og investeringsfonde i forbindelse med tacklingen af uddannelsessegregation og ghettodannelser (udkast) af 1. juli 2015,
 - der henviser til forespørgsel til skriftlig besvarelse til Kommissionen af 24. februar 2015 om finansiering af marginaliserede samfundsgrupper (E-002782/15);
 - der henviser til Regionsudvalgets udtalelse om strategierne for romaernes integration²;
 - der henviser til forretningsordenens artikel 52,
 - der henviser til betænkning fra Regionaludviklingsudvalget og udtalelser fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender og Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (A8-0314/2015),
- A. der henviser til, at samhørighedspolitikken sigter mod at styrke den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed, herunder nedbringelse og afskaffelse af fattigdom og marginalisering, hvilket forudsætter et stop for udgrænsning og for fremme af lige vilkår og lige muligheder for alle borgere, herunder for de mest marginaliserede samfundsgrupper og grupper og personer af alle aldre, der står over for fattigdom og social udelukkelse og mangler adgang til uddannelse, beskæftigelse, bolig og

¹ EUT C 378 af 14.12.2013, s. 1.

² EUT C 114 af 15.4.2014, s. 73.

sundhedsvæsen;

- B. der henviser til, at samhørighedspolitikken som defineret den europæiske fælles akt fra 1986 handler om at mindske forskellene mellem de enkelte regioner og forbedre situationen for de mindst begunstige regioner; der henviser til, at traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde føjer endnu en facet til samhørigheden, idet den henviser til "økonomisk, social og territorial samhørighed";
- C. der henviser til, at målsætning om social samhørighed giver EU en rolle i gennemførelsen af politikken til fremme af integreringen af marginaliserede samfundsgrupper og forpligter medlemsstaterne til at bruge deres kompetencer på dette område for at træffe understøttende foranstaltninger tillige med foranstaltninger under transnationalt samarbejde såvel som under nationale programmer;
- D. der henviser til, at der i 2010 blev skabt mulighed for økonomisk støtte til marginaliserede samfundsgrupper under Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU); der henviser til, at lovbestemmelserne om samhørighedspolitikken i perioden 2014-2020 giver mulighed for en strategisk tilgang;
- E. der henviser til, at forordning (EU) Nr.1304/2013¹ fastslår, at ESF er til gavn for personer, herunder dårligt stillede såsom langtidsledige, handicappede, indvandrere, etniske minoriteter, marginaliserede befolkningsgrupper og personer i alle aldre, der risikerer fattigdom og social udelukkelse;
- F. der henviser til, at mindst 23,1 % af budgettet til samhørighedspolitikken vil blive afsat til investeringer under ESF under programperioden 2014-2020; der henviser til, at EFRU og ESF spiller en særlig og væsentlig rolle med mindst 20 % af ESF i hver medlemsstat øremærket til det særlige formål at fremme social integration og bekæmpe fattigdom og samtlige former for forskelsbehandling, idet de således er et afgørende værktøj i bestræbelserne på at fremme større integration af marginaliserede samfundsgrupper;
- G. der henviser til, at forordning 1303/2013 fastlægger en række betingelser vedrørende ikke-diskrimination, køn og handicap, som skal overholdes²;
- H. der henviser til, at Kommissionens sjette rapport om økonomisk, social og territorial samhørighed har vist, at den økonomiske krise har øget fattigdommen og den sociale udelukkelse;
- I. der henviser til, at den økonomiske krise og de deraf følgende budgetnedskæringer og besparelsesforanstaltninger har ført til adskillige problemer, der ofte har resulteret i alvorlige budgetproblemer for kommunerne, hvilket har ført til manglende valgmuligheder i behandlingen af marginaliserede samfundsgrupper og i forsøget på at forbedre integrationen af dem og forhindre udgrænsning, eftersom sådanne politikker hovedsagelig og til tider udelukkende afhænger af finansiering fra de europæiske strukturfonde og investeringsfonde;

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) Nr. 1304/2013 af 17. december 2013 om Den Europæiske Socialfond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1081/2006.

² Del II i bilag XI til forordning nr. 1303/2013.

- J. der henviser til, at konsekvenserne af den økonomiske krise og nedskæringerne i offentlige tjenesteydelser i alvorlig grad har forværret situationen for kvinder tilhørende marginaliserede samfundsgrupper;
- K. der henviser til, at kvinder i marginaliserede samfundsgrupper lider under mere intens og mangfoldige former for diskrimination og udviser en langt lavere beskæftigelsesfrekvens end mændene i de samme samfundsgrupper gør og andre kvinder gør;
- L. der henviser til, at et stort antal offentlige og private aktører på forskellige niveauer, herunder repræsentanter for civilsamfundet, medvirker og ofte spiller en væsentlig rolle i gennemførelsen af integrationspolitikker, og at det derfor er nødvendigt med en sammenhængende og velkoordineret tilgang;
- M. der henviser til, at der på EU-plan for øjeblikket ikke findes nogen definition på marginaliseret samfundsgruppe; der henviser til, at man for at forstå rapporten først må forstå, hvad marginalisering vil sige ud fra en analyse af, hvad der særligt definerer og kendetegner marginaliserede samfundsgrupper, som tager hensyn til deres særlige situation og behov, såsom leve- og arbejdsforhold, begrænset adgang til uddannelse og sundhedsvæsen og beskæftigelse, skolefrafald sammenholdt med strukturel og systemisk udgrænsning, og som tager sigte på at sikre deres effektive socioøkonomiske integration;
- N. der henviser til, at Kommissionen ikke har givet nogen definition på ”marginaliserede samfundsgrupper”, hvilket gør det til medlemsstaternes ansvar at træffe afgørelse om en definition på grundlag af deres nationale indikatorer; der dog bemærker, at marginalisering kan fastslås ud fra en række relevante indikatorer, såsom social udelukkelse, en høj langtidsledighed, et lavt uddannelsesniveau, (ekstremt) dårlige boligforhold, et højt niveau af forskelsbehandling og meget stor udsættelse for sundhedsrisici og/eller mangel på adgang til sundhedspleje, dvs. de befolkningsgrupper, der anses for mest sårbare, og som har det største behov for hjælp;
- O. der henviser til, at marginalisering er et socialt fænomen, der består i, at individer og lokalsamfund udelukkes socialt og systematisk afskæres fra at deltage i eller nægtes adgang til sociale og politiske processer, som er nødvendige for, at de kan integreres socialt; der henviser til, at "marginaliserede samfund" hentyder til forskellige grupper og individer såsom mindretal, romaer, handicappede, mennesker der lever under fattigdomsgrænsen eller er i risiko for fattigdom, migranter, flygtninge og socialt udstødte samfundsgrupper; der henviser til, at racisme, patriarkalske systemer, homofobi, økonomiske ulemper og andre diskriminerende faktorer medvirker til at skabe niveauer af ulighed og en dynamik, der undergraver kvinders stilling inden for marginaliserede samfundsgrupper;
- P. der henviser til, at de fælles karakteristika, der kendetegner de marginaliserede samfundsgrupper, omfatter samfundsgrupper på visse steder, såsom marginaliserede samfundsgrupper, der bor i landdistrikter eller ugunstigt stillede kvarterer, interessegrupper, såsom flygtninge og asylansøgere samt etniske og sproglige minoriteter og mennesker med handicap, ældre, hjemløse samt oprindelige folk; der henviser til, at forskellige typer af marginaliserede samfundsgrupper har fælles vanskeligheder og alle lider under mangfoldige former for stigmatisering og

diskrimination;

- Q. der henviser til, at der er adskillige marginaliserede samfundsgrupper i Europa; der henviser til, at romafolket – en betegnelse, der opfattes forskelligt rundt om i Europa – blandt disse samfundsgrupper udgør Europas største etniske minoritet og én af de mest marginaliserede grupper;
- R. der henviser til, at samhørighedspolitikken bør være rettet mod marginaliserede samfundsgrupper i al deres mangfoldighed, idet den tager hensyn til særlige behov; der henviser til, at økonomisk støtte til integration af marginaliserede samfundsgrupper forudsætter, at der gøres en indsats på alle niveauer, hvilket indebærer, at der tilstræbes en langsigtet, integreret og sammenhængende tilgang, permanente løsninger, styrkelse af samfundsgruppernes indflydelse, udnyttelse af erfaringer og kapacitetsudvikling, herunder for kvinder og piger i marginaliserede grupper, samt overgang fra institutionsforsorg til samfundsbaseret forsorg, med henblik på at bringe udgrænsningen til ophør og opnå en normal situation;
- S. der henviser til, at den europæiske samhørighedspolitik for styrkelse af kvinders stilling i marginaliserede samfund skal tage hensyn til situationen for ældre kvinder, handicappede kvinder, kvinder med omsorgspligter og kvinder med mentale sundhedsproblemer;
- T. der henviser til, at kunst- og kulturbaserede projekter til fremme af interkulturel udveksling, styrkelse af deltagernes situation, udvikling af kreative og sociale færdigheder og aktiv deltagelse i livet i lokalsamfundet er nogle af de mest effektive værktøjer til bekæmpelse af social inklusion og integration;
- U. der henviser til, at uddannelse, både formel og uformel, er et vigtigt redskab i at overvinde marginalisering og flerartet diskrimination, for så vidt angår at skabe dialog, åbenhed og forståelse mellem lokalsamfund, og for så vidt angår at styrke marginaliserede samfundsgruppers stilling; der henviser til, at kønsperspektivet inden for uddannelse og dets rolle i at styrke kvinders og pigers stilling inden for marginaliserede samfund ikke må glemmes;

Generelle principper

1. minder om, at det er tvingende nødvendigt at løse problemerne for de marginaliserede samfundsgrupper; understreger samhørighedspolitikkenes vigtige rolle i sikringen af deres økonomiske, sociale og territoriale integration;
2. minder om, at marginaliserede samfundsgrupper blev introduceret som mål for samhørighedspolitikkenes foranstaltninger på grund af den voksende bekymring over og forpligtelse til at bekæmpe social udgrænsning, herunder bekymring over romaernes situation og det behov, der længe har været for at forbedre deres levevilkår;
3. opfordrer Kommissionen til at udstikke retningslinjer for definitionen af marginaliserede samfundsgrupper, idet den præciserer en række egenskaber og karakteristika, der kendetegner marginaliserede samfundsgrupper, ved at den tager hensyn til den specifikke situation og de udfordringer og behov, der gør sig gældende for de enkelte potentielle målgrupper, med det formål at fremme deres socioøkonomiske

integration og inddrage repræsentanter for disse samfundsgrupper; understreger, at sådanne retningslinjer yderligere ville øge samhørighedspolitikens effektivitet med hensyn til styrkelse af den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed i Den Europæiske Union;

4. glæder sig over, at lovbestemmelserne om samhørighedspolitikken for perioden 2014-2020 indeholder et nyt element, som konsoliderer den oprindelige tilgang ved at udvide støttemulighederne og indføre mekanismer til sikring af, at støtten til marginaliserede samfundsgrupper er i overensstemmelse med de europæiske værdier og målsætninger og tager hensyn til behovet for at inddrage disse grupper under hele processen;
5. opfordrer Kommissionen til at forelægge tilstrækkelige oplysninger om situationen med hensyn til udnyttelsen af støttemulighederne for marginaliserede samfundsgrupper; opfordrer til, at der foretages en analyse, som vil gøre det muligt at drage de relevante konklusioner og identificere de hindringer, der står i vejen for en bedre udnyttelse eller for opnåelsen af de bedst mulige resultater;
6. opfordrer Kommissionen til at overvåge den effektive brug af den europæiske adfærdskodeks med hensyn til partnerskabsprincippet og inddragelsen af civilsamfundet; minder om, at de horisontale principper i forordningen om fælles bestemmelser – som omfatter de grundlæggende rettigheder såsom fremme af lige muligheder, forebyggelse af diskrimination og fremme af bæredygtig udvikling – skal anvendes under udarbejdelsen og gennemførelsen af programmer under EU's struktur- og investeringsfonde; minder om, at alle de af medlemsstaternes foranstaltninger, der finansieres under EU's samhørighedspolitik, bør respektere principperne om de grundlæggende rettigheder og aldrig på nogen måde må bidrage til segregation;
7. understreger, at lige muligheder og ikke-diskrimination er inkorporeret i reglerne om finansiering fra EU's struktur- og investeringsfonde for at udrydde de systemiske årsager til uligheder, det være sig økonomiske, sociale eller kønsrelaterede uligheder, samt for at sikre adgang til kultur og uddannelse; understreger, at forståelse af og bevidstgørelse om systemisk fremmedhad og racisme bør stå i centrum for analysen af de grundlæggende årsager til udgrænsning;
8. minder om, at ligestilling mellem mænd og kvinder udgør et princip, der gælder horisontalt for samhørighedspolitikken; beklager de mange former for diskrimination, som især kvinder, indvandrere og handicappede udsættes for i marginaliserede samfundsgrupper;
9. påpeger, at gennemførelsen af samhørighedspolitikken må tackle den afgørende udfordring forbundet med fattigdom og udgrænsning af unge og børn, voksne og handicappede, herunder overgangen fra institutionspleje til samfundsbaseret pleje og tjenesteydelser; opfordrer indtrængende de berørte medlemsstater til at træffe de fornødne foranstaltninger og gennemføre strategier i dette øjemed, idet de anvender den integrerede tilgang;
10. påpeger, at det i forbindelse med udviklingspolitikker rettet mod forskellige målgrupper i henhold til princippet om specifik men ikke ensidig målretning skal sikres, at man ikke udelukker andre grupper, der er i en lignende socioøkonomisk situation, for at undgå at udløse forsvarsreaktioner; understreger, at dette princip kun er et første skridt på vejen

til at anerkende nødvendigheden af at være opmærksom på de mest sårbare og marginaliserede samfundsgrupper og personer;

11. understreger, at der skal forefindes ansvarlige, gennemskuelige og demokratiske strukturer til at bekæmpe korrupktion og svigagtig anvendelse af støttemidlerne for at sikre integrationen af marginaliserede samfundsgrupper;
12. anser adgang til offentlige tjenesteydelser for at være et af hovedmålene i bestræbelser på at integrere marginaliserede samfundsgrupper; opfordrer medlemsstaterne til at forbedre sikringen af skræddersyet sundhedsinformationsmateriale og udvikling af sygdomsforebyggelsesstrategier samt EU-sundhedsinitiativer i marginaliserede samfundsgrupper; opfordrer til skabelse af specialiserede strukturer, såsom rådgivningscentre, hvor der rådgives om spørgsmål vedrørende adgang til sundhedspleje, arbejdsmarked og uddannelse; kræver, at der gøres en indsats for at udvirke, at man i den offentlige forvaltning fra en efterspørgselsbestemt tilgang går over til en servicetilgang, hvor folk bydes velkommen;
13. opfordrer til en bedre koordination og stærkere forbindelser mellem de nationale strategier for marginaliserede samfundsgrupper, herunder de nationale strategier for romaernes integration, de nationale strategier for nedbringelse af fattigdom, strategier for integration af andre marginaliserede eller mindre gunstigt stillede samfundsgrupper samt strategier for ligestilling mellem kønnene, med samhørighedspolitikken;
14. opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at betragte børn som en prioritet, når de gennemfører EU-rammerne for de nationale strategier for romaernes integration, og minder på ny om vigtigheden af at fremme lige adgang til boliger, sundhedspleje, uddannelse og værdige levevilkår for børn;
15. opfordrer medlemsstaterne og de lokale myndigheder til at tilskynde til, at ESF-midlerne bruges til at støtte projekter for uformel læring og livslang læring samt kulturprojekter for at nå målene med investering i nye færdigheder med henblik på innovation og bekæmpelse af arbejdsløshed, fattigdom og social udgrænsning;
16. minder – i betragtning af de voksende regionale uligheder, de demografiske udfordringer og situationen for det voksende antal unge mennesker, der har forladt eller aktuelt planlægger at forlade deres oprindelsesland – om, at der i budgetcyklussen for 2014-2020 er færre midler til rådighed for samhørighedspolitikken; mener, at samhørighedspolitikken stadig har mulighed for at føje værdi til det arbejde, der allerede udføres i medlemsstaterne, og at samhørighedspolitikken ved at fokusere på at forbedre beskæftigelsesmulighederne, deltagelse i samfundet og investering i kvalifikationer, navnlig i de regioner, der har størst brug for det, blandt andre fordele vil resultere i større social inklusion og nedbringelse af fattigdom ved at muliggøre passende fleksibilitet for at sætte medlemsstaterne i stand til at implementere individualiseret støtte i overensstemmelse med lokale behov og at sikre, at finansieringen bruges på de områder, hvor arbejdsløsheden er højest, og behovet er størst;
17. opfordrer Kommissionen til at sikre, at medlemsstaterne overholde disse principper under gennemførelsen af de operationelle programmer; opfordrer Kommissionen til at optage sin analyse i sin rapportering, herunder de nationale strategier for romaernes

integration;

18. understreger, at nedskæringer i budgettet for offentlige tjenesteydelser i visse medlemsstater under krisen har ført til øget arbejdsløshed, manglende social sikkerhed, en vanskelig boligsituation og sundhedsproblemer; opfordrer medlemsstaterne til at gøre mere effektiv brug af støtten fra ESF for at forbedre kvaliteten af og den lige adgang til offentlige tjenesteydelser for marginaliserede samfundsgrupper og bekæmpe enhver form for forskelsbehandling.
19. opfordrer til, at der anlægges et menneskerettighedsperspektiv i udformningen af tiltag, der støttes af samhørighedsfondene, og understreger, at kulturelle, økonomiske og sociale rettigheder bør integreres i politikker, der sigter mod at anerkende kvinder fra marginaliserede samfund som aktive borgere med egne rettigheder, og til at racisme, både åbenlyst og i det skjulte, udtrykkeligt bør imødegås ved enhver udformning af tiltag og politik;

Udarbejdelse af programmerne

20. understreger, at partnerskabsprincippet skal føre til medvirken på alle niveauer, og at medlemsstaterne obligatorisk og ikke kun pro forma skal anvende dette princip; understreger vigtigheden af at gennemføre denne adfærdskodeks om partnerskab ved at sikre lige deltagelse og repræsentation af partnerne, idet en særlig opmærksomhed rettes mod integration af marginaliserede samfundsgrupper, så deres specifikke situation og eventuelle potentielle udfordringer, som de møder i forbindelse med at skulle bidrage væsentligt til partnerskabet, tages med i betragtning; er bekymret over den mangelfulde overholdelse af bestemmelserne om obligatorisk inddragelse af partnerne i overensstemmelse med de respektive principper, der er fastlagt i forordningen om fælles bestemmelser og den europæiske adfærdskodeks om partnerskab; opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at sikre inddragelse af partnerne, herunder dem der er mest berørt, og til at gennemføre et system af incitamenter og udveksling af bedste praksis, herunder særlig støtte til de administrative myndigheder og støttemodtagere, der har opnået særlig gode resultater på dette område;
21. beklager, at Kommissionen har accepteret partnerskabsaftaler, som ikke i tilstrækkelig grad omfatter marginaliserede samfundsgrupper; opfordrer Kommissionen til at træffe foranstaltninger for at lette integration af marginaliserede samfundsgrupper i forberedelsen og vurderingen af projekter som et værktøj til at give de berørte samfundsgrupper mere indflydelse; foreslår, at der fremsættes henstillinger inden for rammerne af det europæiske semester som en passende metode til at påvirke medlemsstaterne til at træffe foranstaltninger;
22. opfordrer medlemsstaterne til at reagere på og Kommissionen til at foretage nøje opfølgning på de landespecifikke henstillinger, der udstedes vedrørende social inklusion af marginaliserede samfundsgrupper;
23. bifalder, at nogle medlemsstater, herunder de, der modtager henstillinger, vælger den socioøkonomiske integration af marginaliserede samfundsgrupper som en investeringsprioritet i deres operationelle programmer; advarer dog om, at dette også skal integreres i politikområder såsom uddannelse eller beskæftigelse;

24. opfordrer medlemsstaterne til at udnytte bevillingerne fuldt ud; understreger behovet for i særlig grad at fokusere på støtteforanstaltninger, der går videre end de tilstræbte mål i henhold til de tematiske målsætninger for social integration, bekæmpelse af fattigdom samt enhver form for forskelsbehandling, idet dette fremmer en mere integreret og systematisk tilgang;
25. anser forvaltning og koordination på flere niveauer for at spille en vigtig rolle; understreger, at inddragelsen af de lokale myndigheder og lokale interesserede parter er af afgørende betydning, hvis man skal nå ud til målgrupperne, og at det er nødvendigt med så meget geografisk nærhed som muligt;

Gennemførelse af programmerne

26. understreger vigtigheden af en integreret tilgang; mener, at bevillingerne bør anvendes på en mere integreret måde, bl.a. gennem programmer med bidrag fra flere fonde, udvikling styret af lokalsamfundet, integrerede territoriale investeringer og krydsfinansiering som hjemlet i artikel 98, stk. 2, i forordningen om de fælles bestemmelser, og at der skal opnås synergi med andre støtteinstrumenter i EU og i medlemsstaterne; opfordrer de berørte forvaltninger og myndigheder til at tilstræbe aktivt samarbejde på alle niveauer, herunder på tværs af grænserne;
27. bemærker, at krydsfinansiering for øjeblikket bruges i begrænset omfang, hvilket i en vis udstrækning skyldes de komplekse regler omhandlet i artikel 98, stk. 2, i forordningen om fælles bestemmelser; mener, at øget fleksibilitet af reglerne om krydsfinansiering, især hvad angår de marginaliserede samfundsgrupper, vil kunne øge effektiviteten af projekterne og tilføre deres virkninger en væsentlig merværdi; opfordrer derfor Kommissionen til at foretage en analyse af anvendelsen og niveauet for brugen af krydsfinansiering;
28. henviser til, at marginaliserede samfundsgrupper ofte lever i ugunstigt stillede bykvarterer; understreger vigtigheden af en virkelig gennemførelse af byfornyelses- og regenerationsprogrammer for forringede kvarterer, som kombinerer integrerede og stedsbaserede tilgange og partnerskaber, klarer både økonomiske, sociale og territoriale udfordringer og forbedrer bymiljøet, og som også fokuserer på øgede forbindelsesmuligheder med henblik på at give disse samfundsgrupper bedre adgang; mener, at EU's fremtidige dagsorden for bymiljøer på en passende måde bør imødegå de centrale udfordringer og behov i forbindelse med marginaliserede samfundsgrupper i byområder for at forhindre, at der dannes ghettoområder, og effektivt bekæmpe segregation, fattigdom og social udgrænsning;
29. gør opmærksom på de særlige behov, som gør sig gældende for marginaliserede befolkningsgrupper i landdistrikter, bjergområder og isolerede områder, herunder hvad angår forbindelser og adgang til tjenesteydelser, men også hvad angår kulturelle og sociale muligheder; understreger vigtigheden af at forbinde regionerne på en bedre måde; bemærker også, at mennesker i grænseområderne ofte udsættes for marginalisering på grund af deres geografiske situation, og at der bør tages hensyn til dette på en bedre måde, når samhørighedspolitikken udformes, især hvad angår det europæiske territoriale samarbejds mål;
30. understreger nødvendigheden af at opbygge interessehavernes kapacitet, herunder de

offentlige tjenester, forvaltninger og civilsamfundsorganerne, med henblik på at give samfundsgrupperne medindflydelse, især ved at give dem mulighed for i højere grad at deltage i politikskabelse; opfordrer til, at der ydes målrettet teknisk bistand og støtte til dette formål;

31. opfordrer Kommissionen til at yde den nødvendige tekniske bistand for at forbedre den administrative kapacitet hos organer, der er involveret i forvaltningen af strukturfondene, og opfordrer medlemsstaterne til at rådgive og yde administrativ bistand, f.eks. ved at organisere uddannelse og ved at hjælpe med ansøgninger om støtte og forklaringer, for at gøre det lettere for marginaliserede samfundsgrupper såsom romaer at opnå information om EU's og nationale finansieringsprogrammer til støtte for iværksætteraktiviteter og beskæftigelse og at indgive de relevante ansøgninger;
32. understreger, at arbejdsmarkedets parter skal have adgang til teknisk bistand for ikke alene at styrke deres kapacitet, men også sikre deres koordination og repræsentation i ad hoc-udvalg, der fastlægger og gennemfører de operationelle programmer;
33. påpeger, at Kommissionen i partnerskab med repræsentanter fra marginaliserede samfundsgrupper efter at have givet retningslinjer for definitionen af marginaliserede samfundsgrupper bør oprette en ad hoc-ekspertgruppe for rådgivning og fremme passende uddannelse for forvaltningspersonale for at formidle specifikt kendskab til de vanskeligheder, som marginaliserede samfundsgrupper står over for, og for at bekæmpe diskriminationspraksis med henblik på at fremme integration gennem en konstruktiv og effektiv dialog og på at gennemføre og overvåge EU-støttede projekter vedrørende marginaliserede samfundsgrupper på en integreret og effektiv måde for derved at maksimere deres virkninger;
34. anser det for essentielt at inkludere lighedsorganer, kvindeorganisationer og kvinder fra marginaliserede samfund i beslutningsprocessen om tildeling, anvendelse, implementering og overvågning af finansieringsmidler på alle niveauer – fra lokalt til regionalt plan og fra medlemsstatsplan til EU-plan – og mener, at overvågning og evaluering af de implementerede programmer bør anses for en central proces i at øge deltagelsen af kvinder fra marginaliserede samfundsgrupper;
35. konstaterer, at der følges en tilgang med, at alle de strategiske og operationelle rammer, herunder tilstrækkelig administrativ og institutionel kapacitet, skal være på plads, før investeringerne foretages; opfordrer Kommissionen til nøje at føre tilsyn med, at disse forudsætninger er opfyldt, og til at sikre, at de berørte medlemsstater træffer supplerende foranstaltninger, navnlig med hensyn til fremme af integration og bekæmpelse af fattigdom og forskelsbehandling;

Tilsyn og henstillinger

36. påpeger, at EU-finansierede projekter skal have et langsigtet perspektiv for at være effektive, og at midlerne skal støtte investeringer i modtagernes faktiske behov med mekanismer til at sikre, at målgrupperne nås, og at der tages fat på udelukkelse og marginalisering; opfordrer til anvendelse af kvalitative evaluerings- og tilsynsmekanismer; opfordrer Kommissionen til at indføre proaktive og deltagelsesfremmende mekanismer for overvågning og tilsyn med medlemsstaternes indsats i forbindelse med planlægnings- og evalueringsprocesserne for de midler, der

anvendes til marginaliserede samfundsgrupper;

37. understreger, at udelukkelse fra at finde en bolig, hjemløshed, udelukkelse fra uddannelse og arbejdsløshed ofte er de centrale faktorer for marginalisering; understreger derfor vigtigheden af integrerede boligtiltag samt indgreb på uddannelses- og beskæftigelsesområdet til fordel for de marginaliserede samfundsgrupper;
38. mener – i betragtning af at den nylige økonomiske og finansielle krise særlig hårdt har ramt de marginaliserede samfundsgrupper, der er i størst risiko for at miste deres job, når der er forstyrrelser på arbejdsmarkedet – at uddannelse og beskæftigelse er den bedste vej ud af fattigdom, og at integration af de marginaliserede samfundsgrupper i samfundet og på arbejdsmarkedet derfor bør være en prioritet; konstaterer med bekymring, at medlemmer af marginaliserede samfundsgrupper ofte udelukkes fra samfundet og udsættes for forskelsbehandling og følgelig støder på hindringer for adgang til uddannelse af høj kvalitet, beskæftigelse, sundhedspleje, transport, oplysning og tjenesteydelser generelt, hvilket udgør et komplekst problem, som der skal tages ordentligt fat på gennem den supplerende brug og en effektiv kombination af de europæiske struktur- og investeringsfonde og nationale ressourcer; understreger i overensstemmelse hermed nødvendigheden af at udfolde særlige bestræbelser hvad angår de eksisterende EU-programmer, såsom Ungdomsbeskæftigelsesinitiativet, Erasmus+ og Et Kreativt Europa, for at nå ud til medlemmerne af de marginaliserede samfundsgrupper, ledsaget af regelmæssig overvågning af evnen til at nå ud til de pågældende for at bryde den onde cirkel af fattigdom og marginalisering og fremme folks faglige færdigheder og kvalifikationer;
39. opfordrer til, at der afsættes midler til at forbedre leveforholdene og forbedre adgangen for kvinder i marginaliserede samfundsgrupper til kvalitetssikret, stabil uddannelse, bolig, sundhedsydelser, beskæftigelse, børnepasning, sociale tjenesteydelser, hjælpetjenester for ofre samt retssystemet;
40. understreger, at repræsentanter for de marginaliserede samfundsgrupper nødvendigvis må inddrages og have mulighed for at deltage som fuldgyldige medlemmer i evalueringen; påpeger, at man kunne have indhøstet en lang række erfaringer på lokalt, regionalt, nationalt og tværnationalt plan; understreger behovet for at udbrede og udnytte bedste praksis; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at analysere alle eksisterende praksisformer, herunder innovativ praksis i forbindelse med integration af marginaliserede samfundsgrupper og personer i samfundet og til at indlede netværksaktiviteter, herunder blandt socialarbejdere, ungdomsarbejdere og samfundsarbejdere samt blandt akademikere og forskere; understreger nødvendigheden af en netværksplatform på EU-plan, der fremmer udvekslingen af bedste praksis og fælles problemløsning, og som også kunne fungere som e-læringsfacilitet for kapacitetsudvikling;
41. opfordrer Kommissionen til at tage fat på samhørighedspolitikken i sin årlige strukturerede dialog med partnere, der repræsenterer civilsamfundet og civilsamfundsorganisationerne, idet det sikres, at repræsentanter for marginaliserede samfundsgrupper deltager og fremmer en debat baseret på en kvantitativ og kvalitativ analyse;
42. påpeger, at bevidsthed om strukturel og systemisk integration ikke alene må forventes

fra samfundet som helhed, men at det navnlig er afgørende for beslutningstagernes og de berørte parter arbejde på alle forvaltningsniveauer og i andre berørte offentlige organer; opfordrer alle offentlige berørte parter til at foretage en grundig analyse af årsagerne til diskrimination og marginalisering og til at øge bevidstheden om den kendsgerning, at fremmedhad og racisme samt alle typer af marginalisering, der fører til systemisk udelukkelse, må udryddes; opfordrer Kommissionen til resolut at håndhæve og overvåge EU-lovgivningen om diskrimination; opfordrer de offentlige arbejdsformidlingstjenester til at sikre skræddersyede behovsbaserede tjenesteydelser af høj kvalitet;

43. understreger nødvendigheden af en tostrengt tilgang til at hjælpe og integrere marginaliserede grupper, hvilket bør gøres direkte eller i fællesskab med de berørte gennem tilbud om uddannelse, herunder uddannelsesfaciliteter, erhvervsuddannelse, erhvervsvejledning og jobmuligheder, og i fællesskab med lokalsamfundet og de lokale myndigheder med henblik på at forbedre og/eller ændre offentlighedens opfattelse gennem bevidstgørelse om virkningerne af fordomme, forbedring af de offentlige tjenesteydelser og tilpasning af de sociale systemer;
44. understreger, at uddannelse er en grundlæggende rettighed, der er forankret i traktaten om Den Europæiske Union; understreger, at sikring af lige adgang til uddannelse af høj kvalitet for alle medlemmer af samfundet er nøglen til at bryde den onde cirkel af social udelukkelse; er af den opfattelse, at formel, ikke-formel og uformel uddannelse, som kendetegnes ved uddannelse i mangfoldighed, er et første skridt i retning af virkelig politisk, økonomisk og social integration af marginaliserede samfundsgrupper; understreger nødvendigheden af at gennemføre programmer, projekter og støtteaktiviteter for marginaliserede samfund med henblik på at sikre førskoleuddannelse for at understøtte behovet for formel uddannelse, idet der også tilbydes muligheder for andre former for uddannelse samt livslang læring, især i erhvervs kvalifikationer og inden for ikt, og af at forbedre adgangen til medierne, også med henblik på at give kvinder og piger i marginaliserede samfundsgrupper mere indflydelse;
45. opfordrer medlemsstaterne og de regionale og lokale myndigheder til at tilskynde til anvendelse af EFRU til at understøtte SMV'er og sociale virksomheder, der inddrager og gavner marginaliserede samfundsgrupper; påpeger behovet for at støtte aktiviteter for marginaliserede samfundsgrupper for at yde støtte til og skabe forudsætninger for iværksættervirksomhed i lille målestok, idet man derved bevarer forskellige måder at drive virksomhed på;
46. påpeger, at mange sektorer vil undergå en betragtelig forandring i den nærmeste fremtid, til dels på grund af den mere udbredte brug af onlineredskaber og -løsninger; påpeger, at dette vil sætte både lavt- og mellemuddannede arbejdstagere under pres, hvilket i særlig grad vil påvirke medlemmer af marginaliserede samfundsgrupper, da det i øjeblikket som regel er dem, der finder arbejde i disse sektorer; understreger vigtigheden af tilgængelige og prismæssigt overkommelige uddannelser og tjenester for alle inden for nye teknologier og sektorer, med særligt hensyn til muligheder inden for den digitale sektor og den grønne økonomi, navnlig for de dårligst stillede grupper; bemærker den betydning, som mikrovirksomheder og små virksomheder har for at hjælpe med at bevare job i landdistrikter, og opfordrer derfor til, at der bliver lagt mere

vægt på at sikre adgang til finansiering for disse virksomheder;

47. påpeger betydningen af at styrke kvinders stilling inden for marginaliserede samfundsgrupper ved at tilskynde kvindelig iværksætterånd og kvinders deltagelse i disse lokalsamfund;
48. fremhæver den vigtige rolle, som social iværksætterånd, gensidige selskaber og alternative forretningsformer kan udfylde i at styrke kvinders stilling i marginaliserede samfundsgrupper; henstiller, at samhørighedsfondene, navnlig ESF, støtter investeringer med et stærkere kønsperspektiv inden for dette område;
49. opfordrer Kommissionen til at analysere den nuværende fordelingsnøgles begrænsninger for bestemmelse af støtten i form af midler under samhørighedspolitikken baseret på BNP, idet der gøres bedre brug af de indikatorer, der er til rådighed – såsom Eurostat EU-SILC-data om indkomst og levevilkår – som kan identificere afgrænsede områder med fattigdom og socialt udsatte grupper inden for Unionens område for bedre at målrette EU-støtten til marginaliserede samfundsgrupper;
50. understreger, at de marginaliserede samfundsgrupper i den politiske debat i EU ofte udnyttes tendensiøst til politiske formål, og at det er nødvendigt med en detaljeret undersøgelse af den strukturelle udelukkelse, både i partnerskabsaftaler og i de operationelle programmer, der er tale om; opfordrer Kommissionen til at fastlægge sammenhængende, konsekvente og klare retningslinjer for udvikling, gennemførelse og forvaltning af de EU-finansierede projekter i forhold til de marginaliserede samfundsgrupper, herunder grundige undersøgelser, eksempler på bedste praksis og henstillinger med hensyn til politik, for at sikre, at marginaliserede samfundsgrupper integreres i EU-midlerne også med udsigt til den kommende programperiode;
51. opfordrer til kønsperspektivering og en tværsektoriel analyse, der skal indarbejdes i alle EU-finansierede initiativer, programmer, tiltag og finansieringsordninger for integration og social inddragelse, således at de behov, der gør sig gældende for kvinder fra marginaliserede samfundsgrupper kan blive tilgodeset og mangfoldigheden af kvinders meninger og perspektiver inden for forskellige strukturelle positioner og roller kan komme til udfoldelse på en bedre måde; er af den opfattelse, at kønsspecifik konsekvensanalyse og kønsorienteret budgetplanlægning er nyttige midler til at evaluere, hvilken indvirkning finansieringsprioriteringer, tildeling af finansielle ressourcer og specifikationer for finansieringsprogrammer har på kvinders stilling; fremhæver nødvendigheden af systematisk indsamling og regelmæssig analyse af kønsopdelte data;
52. opfordrer medlemsstaterne til at uddele en pris for eksemplarisk indsats til fordel for integration og inklusion af marginaliserede samfundsgrupper i forbindelse med anvendelse af EU-midler; foreslår, at en sådan pris for en ekstraordinær indsats ville kunne gå til kommuner eller regioner i medlemsstaterne;
53. opfordrer medlemsstaterne til at muliggøre og tilskynde til netværksarbejde mellem kommuner og byer, der er engageret i integration af marginaliserede samfundsgrupper; foreslår, at borgmesteraftalen om klimaændringer kunne tjene som eksempel for et sådant netværk;

54. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.

BEGRUNDELSE

Samhørighedspolitikken er et af de stærkeste instrumenter, som EU råder over til at bekæmpe uligheder og støtte den territoriale og social samhørighed i regionerne.

I alle europæiske samfund findes der grupper og samfund, som oplever strukturel udelukkelse og udgrænsning i forhold til flertallet af befolkningen og som ikke har adgang til selv de mest grundlæggende offentlige infrastrukturer og ydelser. Desuden er de ofte i uforholdsmæssig høj grad ramt af fattigdom, arbejdsløshed og dårligt helbred.

Kraftige nedskæringer i de offentlige udgifter under krisen har ført til en forværring af de eksisterende problemer i medlemsstaterne i form af arbejdsløshed, manglende socialsikring, en vanskelig boligsituation og manglende offentlige sundhedsydelser. Krisen har derfor haft direkte negative konsekvenser for medlemmer af marginaliserede samfundsgrupper. Desuden oplever mange kommuner alvorlige budgetvanskeligheder, som forhindrer dem i at behandle marginaliseringen i samfundet på tilfredsstillende vis.

På trods af dette ligger hovedansvaret for at ændre de marginaliserede samfundsgruppers situation hos medlemsstaterne. Mens der er store forskelle i de særlig nationale forhold, behov og løsninger i EU, indebærer målsætningen om social samhørighed, at EU skal spille en rolle i politikken for integrering af marginaliserede samfundsgrupper;

Marginaliserede samfundsgrupper og diskriminerende strukturer

Der findes ikke nogen fælles EU-definition på marginaliserede samfundsgrupper. Udtrykket dækker i stedet en lang række forskellige opfattelser som f.eks. dårligt stillede kvarterer, dårligst eller materielt dårligt stillede personer, personer, der risikerer af komme ud i fattigdom, og samfundsgrupper, som er dårligt stillede, eller som der diskrimineres imod.

På trods af dette blev begrebet marginaliserede samfundsgrupper indføjet i lovgivningen om EFRU i 2013 med det klare formål at bekæmpe konsekvenserne af marginalisering. Det er nu EU's ansvar af at følge op på dette og tilstræbe opfyldelsen af denne målsætning på en konsekvent måde.

Der findes ligeledes en lang række forskellige diskriminerende strukturer, som bl.a. bygger på seksuel orientering og kønsidentitet samt forskellig kulturel, religiøs eller etnisk baggrund. Mange mennesker oplever forskellige former for forskelsbehandling på samme tid, navnlig i romasamfundet, der ofte er marginaliseret i de europæiske samfund.

Samhørighedspolitikken er et magtfuldt instrument

Samhørighedspolitikken kan spille en magtfuld rolle i ændringen af disse forhold. Ikke blot ved at gøre noget ved problemerne i forbindelse med boliger og adgang til offentlige infrastrukturer, som det allerede sker inden for rammerne af EFRU, men ved at sikre en integreret tilgang til bekæmpelse af alle de forskellige former for forskelsbehandling, som de marginaliserede samfund oplever.

De marginaliserede samfund nyder imidlertid i mange tilfælde ikke godt af EU's samhørighedspolitik. De er hverken inddraget i beslutningsprocessen eller i gennemførelsen af og tilsynet med projekterne. Det kan føre til, at EU forværrer udsatte samfundsgruppers problemer, og der er adskillige eksempler på misbrug af støttemidler, navnlig i forbindelse med marginaliserede samfundsgrupper.

Der skal fokuseres på forståelse af og bevidstgørelse om systematiske former for forskelsbehandling som f.eks. sigøjnerhad, når man analyserer årsagerne til udgrænsning.

En integreret tilgang: bestemte, men ikke udelukkende

En række interesserede parter har i forbindelse med integreringen af marginaliserede samfundsgrupper anvendt "bestemte, men ikke udelukkende"-princippet. Dette princip går ud på, at man fokuserer på bestemte målgrupper uden at udelukke andre mennesker, som lever under lignende socioøkonomiske forhold. Omtale af marginaliserede samfundsgrupper som f.eks. romaerne er imidlertid ikke tilstrækkeligt til at sikre, at det træffes hensigtsmæssige foranstaltninger for at forbedre deres situation.

Det er i den forbindelse af afgørende betydning at gennemføre partnerskabsadfærdskodeksen, som tilstræber lige medvirken og repræsentation af de interesserede parter. Der findes store forskelle mellem medlemsstaterne for så vidt angår deres anvendelse af partnerskabsprincippet lige fra en regelmæssig høring af arbejdsmarkedets parter til en fuldstændig ignorering af eller uvidenhed om adfærdskodeksen.

Desuden har evalueringen af projekterne under den foregående programperiode vist, at støtten ikke altid er i overensstemmelse med modtagernes virkelige behov. Dem, der gennemfører projekterne, opfyldte endog i visse tilfælde kriterierne gennem simpel formalia, f.eks. ved at inddrage ngo'er, som angiveligt repræsenterer romaerne, og ved at gennemføre pseudo-høringer uden nogen reel dialog.

Der er således et klart behov for evaluerings- og tilsynsmekanismer af høj kvalitet. Det er nødvendigt at gå over til et tilsyn med kvaliteten, så tiltagene fører til langsigtede og bæredygtige resultater. Det er en kompliceret og tidskrævende proces, som forudsætter en målrettet og effektiv kapacitetsopbygning inden for civilsamfundsorganisationerne på lokalt og nationalt plan samt en styrkelse af de marginaliserede samfundsgruppers indflydelse, så de sættes i stand til proaktivt at deltage i udformningen og gennemførelsen af tiltagene. Budgettet for teknisk bistand udnyttes ofte ikke og bør anvendes til kapacitetsopbygningsprojekter og uddannelsesprogrammer for civilsamfundet.

Denne betænkning indeholder henstillinger om, hvordan ovennævnte problemer kan løses. Herved kan anvendelsen af EU-bevillinger til inddragelse af marginaliserede samfundsgrupper udvikle sig til en enestående mulighed for at fremme og støtte mere samhørighed i de europæiske samfund.

25.6.2015

UDTALELSE FRA UDVALGET OM BESKÆFTIGELSE OG SOCIALE ANLIGGENDER

til Regionaludviklingsudvalget

Samhørighedspolitik og marginaliserede samfundsgrupper
(2014/2247(INI))

Ordfører for udtalelse: *Ádám Kósa*

FORSLAG

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender opfordrer Regionaludviklingsudvalget, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

- A. der henviser til, at samhørighedspolitikken som defineret den europæiske fælles akt fra 1986 handler om at mindske forskellene mellem de enkelte regioner og forbedre situationen for de mindst begunstigede regioner; der henviser til, at traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde føjer endnu en facet til samhørigheden, idet den henviser til ”økonomisk, social og territorial samhørighed”;
- B. der henviser til, at Kommissionen ikke har givet nogen definition på ”marginaliserede samfundsgrupper”, hvilket gør det til medlemsstaternes ansvar at træffe afgørelse på grundlag af deres nationale indikatorer; der dog bemærker, at marginalisering kan fastslås ud fra en række relevante indikatorer, såsom social udelukkelse, en høj langtidsløshed, et lavt uddannelsesniveau, forskelsbehandling, (ekstremt) dårlige boligforhold, et højt niveau af forskelsbehandling og meget stor udsættelse for sundhedsrisici og/eller mangel på adgang til sundhedspleje, dvs. de befolkningsgrupper, der anses for mest sårbare, og som har det største behov for hjælp;
- C. der henviser til, at forordning (EU) Nr.1304/2013¹ fastslår, at Den Europæiske Socialfond er til gavn for personer, herunder dårligt stillede såsom langtidsløse, handicappede, indvandrere, etniske minoriteter, marginaliserede befolkningsgrupper og personer i alle aldre, der risikerer fattigdom og social udelukkelse;
- D. der henviser til, at forordning (EU) Nr. 223/2014² fastlægger, at Den Europæiske Fond

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) Nr. 1304/2013 af 17. december 2013 om Den Europæiske Socialfond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1081/2006.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) Nr. 223/2014 af 11. marts 2014 om Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede.

for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede fremmer social samhørighed, styrker social inklusion og derved i sidste ende bidrager til opfyldelsen af målet for bekæmpelse af fattigdom i Unionen og støtter medlemsstaternes indsats for at yde materiel bistand til de socialt dårligst stillede;

1. mener – i betragtning af at den nylige økonomiske og finansielle krise navnlig har ramt de marginaliserede samfundsgrupper, der er i størst risiko for at miste deres job, når der er forstyrrelser på arbejdsmarkedet – at uddannelse og beskæftigelse er den bedste vej ud af fattigdom, og at integration af de marginaliserede samfundsgrupper i samfundet og på arbejdsmarkedet derfor bør være en prioritet; konstaterer med bekymring, at medlemmer af marginaliserede samfundsgrupper ofte udelukkes fra samfundet og udsættes for forskelsbehandling og følgelig støder på hindringer for adgang til uddannelse af høj kvalitet, beskæftigelse, sundhedspleje, transport, oplysning og tjenesteydelser generelt, hvilket udgør et komplekst problem, som der skal tages ordentligt fat på gennem den supplerende brug og en effektiv kombination af de europæiske struktur- og investeringsfonde og nationale ressourcer; understreger i overensstemmelse hermed nødvendigheden af at udfolde særlige bestræbelser hvad angår de eksisterende EU-programmer, såsom Ungdomsbeskæftigelsesinitiativet, Erasmus+ og Et Kreativt Europa, for at nå ud til medlemmerne af de marginaliserede samfundsgrupper, ledsaget af regelmæssig overvågning af evnen til at nå ud til de pågældende for at bryde den onde cirkel af fattigdom og marginalisering og fremme folks faglige færdigheder og kvalifikationer;
2. understreger nødvendigheden af en tostrengt tilgang til at hjælpe og integrere marginaliserede grupper, hvilket bør gøres direkte eller i fællesskab med de berørte gennem tilbud om uddannelse, herunder uddannelsesfaciliteter, erhvervsuddannelse, erhvervsvejledning og jobmuligheder, og i fællesskab med lokalsamfundet og de lokale myndigheder med henblik på at forbedre og/eller ændre offentlighedens opfattelse gennem bevidstgørelse om virkningerne af fordomme, forbedring af de offentlige tjenesteydelser og tilpasning af de sociale systemer;
3. minder om, at hovedformålet med samhørighedspolitikken er at fremme den territoriale udvikling og nedbringe de regionale forskelle, og understreger derfor, at der bør træffes specifikke, tværgående foranstaltninger som del af gennemførelsen og forvaltningen af de relevante EU-fonde for at nå dette mål; understreger, at ESF bør være hovedinstrumentet for implementering af Europa 2020-strategien på områderne for beskæftigelse, arbejdsmarkedspolitik, mobilitet, uddannelse og erhvervsuddannelse og social inklusion, hvorved den bidrager til økonomisk, social og territorial samhørighed; understreger, at de europæiske struktur- og investeringsfonde bør fremme forskning og analyse for at skabe viden om de reelle levevilkår i de marginaliserede samfundsgrupper; understreger, at samhørighedspolitikken er et vigtigt redskab på vejen mod resultatbaseret politisk beslutningstagning med henblik på at generere intelligent og bæredygtig vækst effektivt i de regioner, der har mest brug for den, ved at understøtte opstart og udvikling af mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder og understrege den betydning, som mikrovirksomheder og små virksomheder har for at hjælpe med at bevare job i landdistrikter og områder i periferien;
4. minder – i betragtning af de voksende regionale uligheder, de demografiske udfordringer og situationen for det voksende antal unge mennesker, der har forladt eller aktuelt

planlægger at forlade deres oprindelsesland – om, at der i budgetcyklussen for 2014-2020 er færre midler til rådighed for samhørighedspolitikken; mener, at samhørighedspolitikken stadig har mulighed for at føje værdi til det arbejde, der allerede udføres i medlemsstaterne, og at samhørighedspolitikken ved at fokusere på at forbedre beskæftigelsesmulighederne, deltagelse i samfundet og investering i kvalifikationer, navnlig i de regioner, der har størst brug for det, blandt andre fordele vil resultere i større social inklusion og nedbringelse af fattigdom ved at muliggøre passende fleksibilitet for at sætte medlemsstaterne i stand til at implementere individualiseret støtte i overensstemmelse med lokale behov og at sikre, at finansieringen bruges på de områder, hvor arbejdsløsheden er højest, og behovet er størst;

5. Glæder sig over, at forordning (EU) Nr. 1303/2013¹ med virkning fra 2014 indeholder historiske nye elementer, der skal understøtte de dårligst stillede; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at optage disse i deres operationelle programmer og omgående tage konkrete skridt til at gøre det obligatorisk at udvikle en strategi for overgangen fra store institutioner til samfundsbaseede tjenesteydelser og at gøre en indsats for at træffe passende foranstaltninger; mener endvidere, at medlemsstaterne skal hjælpe med at fremme social inklusion, bekæmpe fattigdom og samtlige former for forskelsbehandling som fastsat i EU-retten, bekæmpe hadforbrydelser imod personer fra marginaliserede samfundsgrupper og fremme antidiskriminationspolitikker, om nødvendigt gennem bl.a. vedtagelse af passende lovgivning, styrkelse af deres nationale antidiskriminationsorganer og ved at fremme særlig uddannelse for offentligt ansatte; bemærker, at ovennævnte forordning også integrerer og/eller inkluderer marginaliserede samfundsgrupper ved at tage fat om deres behov i forbindelse med de voksende udfordringer, de står overfor i et videnbaseret samfund; mener, at den europæiske adfærdskodeks for partnerskab i overensstemmelse med forordningen bør følges og anvendes behørigt;
6. understreger, at uddannelse er en grundlæggende rettighed, der er forankret i traktaten om Den Europæiske Union, og at uddannelses- og erhvervsuddannelsespolitik bør gøre det muligt for alle medlemmer af samfundet at nyde godt af uddannelse af høj kvalitet; påpeger, at der stadig er ulighed i de europæiske uddannelsessystemer, og at den nedarvede sociale position er det største problem, der bidrager hertil; understreger, at sikring af lige adgang til uddannelse af høj kvalitet for alle medlemmer af samfundet er nøglen til at bryde den onde cirkel af social udelukkelse; minder i denne forbindelse om, at det er nødvendigt med investeringer for at gøre det muligt for alle mennesker i enhver fase af deres liv at deltage i fremme af læringserfaringer og tilskynde til livslang læring for at øge den sociale inklusion, aktivt medborgerskab og selvstændighed; minder i denne forbindelse om nødvendigheden af erhvervsuddannelse og udvikling af grundlæggende færdigheder, der bør tage hensyn til forskelle mellem medlemsstaternes arbejdsmarkeder og uddannelsessystemer og dermed undgå en standardtilgang; påpeger nødvendigheden af en ramme for udformning af politik, der tager hensyn til de potentielle muligheder for innovation og iværksættervirksomhed, der er forbundet med regionens eksisterende

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 af 17. december 2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006.

karakteristika og dens realistiske diversificeringspotentiale med henblik på at udforme passende strategisk intervention på grundlag af disse særlige træk og de resultater, der sigtes imod, og således forebygge risikoen for, at kvalificerede arbejdstagere flytter til mere udviklede regioner;

7. minder i denne forbindelse om nødvendigheden af erhvervsuddannelse og udvikling af grundlæggende færdigheder for mennesker med begrænsede eller ingen færdigheder eller kvalifikationer, som ikke er baseret på nogen politiske standardløsninger, men på skræddersyede politiske henstillinger, der tager udgangspunkt i regionens eksisterende vidensaktiver; fremhæver den offentlig-private politiske læringsdagsorden, der er et resultat af partnerskaber mellem civilsamfundsorganisationer og lokale myndigheder, som kan udnytte resultatindikatorer, vedvarende overvågning og evaluering kombineret med pilotforsøg, politiske eksperimenter og testtilfælde;
8. understreger, at opmærksomheden især bør rettes mod at sikre, at EU-midlerne aldrig på nogen måde bidrager til segregation; opfordrer Kommissionen til nøje at overvåge, om princippet om ikke-forskelsbehandling respekteres og dermed forbunden lovgivning overholdes, og bestyrker Kommissionen i at indlede overtrædelsesprocedurer imod medlemsstater, der overtræder direktivet om racelighed (2000/43/EF);
9. opfordrer Kommissionen til at yde den nødvendige tekniske bistand for at forbedre den administrative kapacitet hos organer, der er involveret i forvaltningen af strukturfondene, og opfordrer medlemsstaterne til at rådgive og yde administrativ bistand, f.eks. ved at organisere uddannelse og ved at hjælpe med ansøgninger om støtte og forklaringer, for at gøre det lettere for marginaliserede samfundsgrupper såsom romaer at opnå information om EU's og nationale finansieringsprogrammer til støtte for iværksætteraktiviteter og beskæftigelse og at indgive de relevante ansøgninger;
10. opfordrer, for så vidt angår fremme af samfundsbaseerede tjenesteydelser, til, at pasningsarbejde i familiens hjem, for eksempel børnepasning eller pleje af ældre eller handicappede anerkendes som reelt arbejde, og til, at der indføres ordninger til bekæmpelse af sort arbejde; opfordrer til anerkendelse af retten til velfærdsydelser, social bistand og erhvervelse af ejendom;
11. opfordrer medlemsstaterne til at reagere på og Kommissionen til at foretage nøje opfølgning på de landespecifikke henstillinger, der er udstedt vedrørende social inklusion af marginaliserede samfundsgrupper;
12. understreger, at arbejdsmarkedets parter skal have adgang til teknisk bistand for ikke alene at styrke deres kapacitet, men også sikre deres koordination og repræsentation i ad hoc-udvalg, der fastlægger og gennemfører de operationelle programmer;
13. bifalder, at nogle medlemsstater, herunder dem, der modtager henstillinger, vælger den socioøkonomiske integration af marginaliserede samfundsgrupper som en investeringsprioritet i deres operationelle programmer; advarer dog om, at dette også skal integreres i politikområder såsom uddannelse eller beskæftigelse;
14. bemærker, at romaer, som udgør Europas største etniske mindretal og er blandt de mest marginaliserede samfundsgrupper i EU, lider af dårligere sundhed end resten af befolkningen, og advarer på det kraftigste om, at omkring 20 % af romaerne ifølge

undersøgelserdata fra FN's udviklingsprogram ikke er omfattet af sygesikring eller ikke ved, om de er omfattet, og at omkring 15 % af alle romabørn under 14 ikke er vaccineret, sammenlignet med 4 % af alle børn fra husstande, der ikke består af romaer; opfordrer medlemsstaterne til at forbedre og arbejde på at sørge for skræddersyet sundhedsinformationsmateriale og udvikling af sygdomsforebyggelsesstrategier samt fællesskabsinitiativer for at øge engagementet med henblik på sundhed i romasamfundene;

15. opfordrer medlemsstaterne til at tage hensyn til fattigdommens flerdimensionelle og territoriale aspekter, til at mobilisere tilstrækkelige budgetmidler fra nationale budgetter og EU-programmer gennem anvendelse af lokaludvikling styret af lokalsamfundet, fælles handlingsplaner, integrerede territoriale investeringer og integrerede operationer med henblik på at nå de mål, der er opstillet i deres nationale strategier for romaernes integration, til at udvikle integrerede multisektor- og flerfundsprogrammer rettet mod de dårligst stillede mikroregioner;
16. gør medlemsstaterne og Kommissionen opmærksom på den kendsgerning, at der efter 2020 – selv om der vil være stadig færre mennesker i den erhvervsaktive alder – ikke desto mindre vil være behov for aktive inklusionspolitikker til fordel for disse mennesker, og at der vil blive stadig større konkurrence om arbejdspladserne, mens den private sektor vil skabe færre og færre job for mennesker, der aktuelt har forholdsvis begrænsede kvalifikationer; minder om, at langtidsledigheden vokser med foruroligende hast selv i de mest velstående medlemsstater (f.eks. Danmark eller Luxembourg), og at næsten 12 millioner mennesker falder ind under kategorien langtidsledige, hvilket udgør 5 % af arbejdsstyrken, og 59 % af dem været uden arbejde i to år; opfordrer Kommissionen til i samarbejde med medlemsstaterne at søge praktiske, brobyggende beskæftigelsesløsninger for særligt lavt kvalificerede og ufaglærte arbejdstagere og/eller hjælpe dem til at finde arbejde igen, hvilket vil kræve en ny tilgang samt ikke kun langsigtede strategier, men også foranstaltninger på kort sigt, såsom forskellige former for indkomststøtte for at forebygge social udstødelse af de dårligst stillede grupper, og tilpasning af eksisterende redskaber under Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) og ESF for at forhindre permanent langtidsledighed, at folk, som det har været tilfældet i den seneste tid, igen begynder at flytte til mere udviklede regioner, særlig dem over 50 og unge mennesker, og en varig stigning i denne udflytning; opfordrer Kommissionen til at måle tilgængeligheden af job i den private sektor for særligt lavt kvalificerede arbejdstagere, og til at fastslå, hvilke nye job, der ville kunne skabes på kort sigt indtil 2020;
17. opfordrer Kommissionen til i nært samarbejde med arbejdsmarkedets parter, ligestillingsorganer og andre menneskerettighedsinstanser kraftigt at styrke og overvåge EU's lovgivning om forskelsbehandling, især inden for beskæftigelse, uddannelse og erhvervsuddannelse; opfordrer de offentlige arbejdsformidlingstjenester til at sikre skræddersyede tjenesteydelser af høj kvalitet for klienter i udsatte situationer og implementere bevidstgørelsesuddannelse for ansatte i arbejdsformidlingskontorer for at øge deres bevidsthed om de mangfoldige og indbyrdes forbundne ulemper for arbejdsløse i sårbare situationer for at udelukke, at de mødes med fordomsfulde og negative holdninger;
18. påpeger, at mange sektorer vil undergå en betragtelig forandring i den nærmeste fremtid, til dels på grund af den mere udbredte brug af onlineredskaber og –løsninger; påpeger, at

dette vil sætte både lavt- og mellemuddannede arbejdstagere under pres, hvilket i særlig grad vil påvirke mennesker fra marginaliserede samfundsgrupper, da det i øjeblikket som regel er dem, finder arbejde i disse sektorer; understreger vigtigheden af tilgængelige og prismæssigt overkommelige uddannelser og tjenester for alle inden for nye teknologier og sektorer, med særlig hensyn til muligheder inden for den digitale sektor og den grønne økonomi, navnlig for de dårligst stillede grupper; bemærker den betydning, som mikrovirksomheder og små virksomheder har for at hjælpe med at bevare job i landdistrikter, og opfordrer derfor til, at der bliver lagt mere vægt på at sikre adgang til finansiering for disse virksomheder;

19. opfordrer Kommissionen til ufortøvet at forelægge en omfattende pakke af regler og retningslinjer for at fremme adgang for og inklusion af personer med handicap;
20. henleder Kommissionens opmærksomhed på, at flere bestræbelser er nødvendige for at sikre, at den positive indvirkning, som teknologiske innovationer har på arbejdsmarkedet, virkelig bliver mærkbar, og mener samtidig, at det er nødvendigt at yde mere støtte til medlemsstaterne til forberedelse af deres uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemer med henblik på at sikre, at forholdsvis ugunstigt stillede arbejdstagere i fremtiden bedre er i stand til at opnå mere kompleks, fleksibel og konkurrencedygtig viden for at hæve beskæftigelsesniveauet; opfordrer EU-institutionerne til i fremtiden at være mere opmærksomme på at udarbejde arbejdsmarkedsprognoser, som også tager hensyn til innovative, mere avancerede teknologier, som er et muligt udgangspunkt for det nye forskningsprojekt, som Europa-Parlamentet¹ har indledt, og tilskynder desuden Kommissionen til at få foretaget lignende forskning;
21. opfordrer medlemsstaterne til med fornuftig budgettering at tage særligt hensyn til de sociale virkninger af de økonomiske foranstaltninger, at sætte ind på at stille mere og tilstrækkelig finansiering til rådighed og at træffe effektive, målrettede foranstaltninger for at sikre, at udviklingsmæssige uligheder inden for geografiske regioner, både i landdistrikter og i byområder, ikke forplanter sig i form af sociale uligheder og ulige muligheder, som allerede manifesterer sig i en tidlig alder; mener, at dette heller ikke bør have lov at ske i senere faser, og det er derfor ud fra de sociale og økonomiske indikatorer nødvendigt at afstikke de områder (små lokaliteter, dele af bebyggelser), hvor vanskeligheder af økonomisk, social og anden art er koncentreret; understreger, at der bør sættes mere ind på at hjælpe disse områder på fode; bemærker med bekymring, at børn fra dårligt stillede familier er overrepræsenterede i specialskoler, uden at der er grund til det; understreger i denne forbindelse vigtigheden af anerkendelse af behov og af udvikling i den tidlige barndom, af ikke-forskelsbehandling, lige adgang til uddannelse af høj kvalitet samt af stabilitet i familien;
22. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at imødegå de høje niveauer af ungdomsarbejdsløshed, som de marginaliserede samfundsgrupper oplever, især romaer, ved at bruge de eksisterende mekanismer såsom ungdomsgarantien og specialiserede uddannelsesprogrammer, såsom for eksempel Erasmus + programmet, for at sikre adgang til tidlig uddannelse for romabørn, og ved at støtte programmer for livslang læring med henblik på at lette voksne romaers adgang til arbejdsmarkedet; slår endvidere til lyd for

¹ Projektet om digitaliseringens indvirkninger på arbejdsmarkedet ("The Impact of Digitalisation on the labour market") blev vedtaget af Panelet for Vurdering af Videnskabelige og Teknologiske Projekter og Præsidiets på møder den 30. april 2015.

en effektiv anvendelse af andre EU-instrumenter, f.eks. programmet for beskæftigelse og social innovation, for at fremme bæredygtig beskæftigelse af høj kvalitet, garantere tilstrækkelig og anstændig social beskyttelse og bekæmpe fattigdom og social udstødelse;

23. anerkender, at de fleste romaer er ansat i uregistrerede job, og opfordrer på grund af nødvendigheden af at sikre bæredygtigheden af socialsikringsystemerne medlemsstaterne til i samarbejde med arbejdsmarkedets parter at bekæmpe dette fænomen effektivt ved fuldt ud at gøre brug af den europæiske platform til at øge samarbejdet om bekæmpelse af sort arbejde;
24. opfordrer Kommissionen til at overvåge og vurdere muligheden af at implementere forordningerne om EU's fonde, eftersom aspektet vedrørende romaernes levevilkår, der kræver en overordentlig hurtig løsning – der forbedrer situationen for mennesker, der lever i isolerede omgivelser under dårlige forhold – kun kan imødegås på en kompleks måde (ved en integreret tilgang), og implementeringen af sådanne programmer kræver derfor foranstaltninger af både ESF- typen (hvad angår mennesker) og EFRU-typen (hvad angår infrastruktur);
25. påpeger, at romakvinder udsættes for dobbelt forskelsbehandling, eftersom kønsforskellene, hvad angår beskæftigelse og løn, er meget store i romasamfund; understreger derfor nødvendigheden af at sikre, at der medtages særlige foranstaltninger for kvinders rettigheder og integration af kønsaspektet i de nationale strategier for romaernes integration;
26. opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at betragte børn som en prioritet, når de gennemfører EU-rammerne for de nationale strategier for romaernes integration, og minder på ny om vigtigheden af at fremme lige adgang til boliger, sundhedspleje, uddannelse og værdige leveforhold for børn;
27. understreger, at nedskæringer i budgettet for offentlige tjenesteydelser i visse medlemsstater under krisen har ført til øget arbejdsløshed, manglende social sikkerhed, en vanskelig boligsituation og sundhedsproblemer; opfordrer medlemsstaterne til at gøre mere effektiv brug af støtten fra ESF for at forbedre kvaliteten af og den lige adgang til offentlige tjenesteydelser for marginaliserede samfundsgrupper og bekæmpe enhver form for forskelsbehandling.

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	23.6.2015
Resultat af den endelige afstemning	+: 42 -: 7 0: 2
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Laura Agea, Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Viliija Blinkevičiūtė, David Casa, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Marian Harkin, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Ulla Tørnæs, Marita Ulvskog, Renate Weber, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Maria Arena, Georges Bach, Heinz K. Becker, Miapetra Kumpula-Natri, Paloma López Bermejo, António Marinho e Pinto, Edouard Martin, Tamás Meszerics, Csaba Sógor, Helga Stevens, Monika Vana, Tom Vandenkendelaere
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere (forretningsordenens art. 200, stk. 2)	Branislav Škripek

15.7.2015

UDTALELSE FRA UDVALGET OM KVINDERS RETTIGHEDER OG LIGESTILLING

til Regionaludviklingsudvalget

om samhørighedspolitikken og marginaliserede samfundsgrupper
(2014/2247(INI))

Ordfører for udtalelse: Ernest Urtasun

FORSLAG

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling opfordrer Regionaludviklingsudvalget, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

- A. der henviser til, at marginalisering er et socialt fænomen, der består i, at individer og lokalsamfund bliver socialt ekskluderet og systematisk nægtet adgang til at deltage i sociale og politiske processer, som er nødvendige for, at de kan integreres socialt; der henviser til, at "marginaliserede samfund" hentyder til forskellige grupper og individer såsom mindretal, romaer, handicappede, mennesker under fattigdomsgrænser eller i risiko for fattigdom, migranter, flygtning og socialt udstødte samfundsgrupper; der henviser til, at racisme, patriarkalske systemer, homofobi, økonomiske ulemper og andre diskriminerende faktorer medvirker til at skabe niveauer af ulighed og en dynamik, der undergraver kvinders stilling inden for marginaliserede samfundsgrupper;
- B. der henviser til, at fattigdom inden for marginaliserede samfundsgrupper påvirker kvinder, børn og mænd forskelligt, idet kvinder og børn ofte har vanskeligere ved at få adgang til sociale tjenesteydelser og opnå en anstændig indkomst;
- C. der henviser til, at marginalisering og dobbelt diskrimination, der berører kvinderne inden for disse grupper, er hindrende for disses adgang til tjenesteydelser, information og offentlige og ikke-statslige organisationer, der arbejder for lighed;
- D. der henviser til, at kvinder spiller en afgørende rolle inden for marginaliserede lokalsamfund, både i økonomisk forstand og for så vidt angår uddannelse og pleje; der henviser til, at kvinders afgørende rolle skal håndteres gennem specifikke tiltag med henblik på at overvinde hindringer for kvinders inddragelse og lige deltagelse i beslutningsprocessen for at forbedre kvinder leveforhold og give dem den oplæring, de har brug for for at kunne deltage aktivt i landets sociale og økonomiske liv;
- E. der henviser til, at konsekvenserne af den økonomiske krise og nedskæringerne i offentlige tjenesteydelser i alvorlig grad har forværret situationen for kvinder tilhørende

marginaliserede samfundsgrupper;

- F. der henviser til, at kvinder i marginaliserede samfundsgrupper lider under mere intens og flerartet diskrimination og udviser en langt lavere beskæftigelsesfrekvens end mændene i samme grupper eller andre kvinder;
 - G. der henviser til, at overvindelsen af marginalisering og flerartet diskrimination kræver både direkte engagement på græsrodsniveau med de berørte lokalsamfund, både socialt, politisk og økonomisk, inklusive inddragelse af interessehavere, civilsamfund og borgerne i den politiske beslutningsproces; der henviser til, at kønsperspektivet altid skal inddrages i disse processer i den hensigt at styrke stillingen for kvinder, der oplever flerartet diskrimination, i deres deltagelse i disse processer og i at sikre, at de bliver hørt i det offentlige rum;
 - H. der henviser til, at uddannelse, både formel og uformel, er et vigtigt redskab i at overvinde marginalisering og flerartet diskrimination, for så vidt angår at skabe dialog, åbenhed og forståelse mellem lokalsamfund, og for så vidt angår at styrke marginaliserede samfundsgruppers stilling; der henviser til, at kønsperspektivet inden for uddannelse og dets rolle i at styrke kvinders og pigers stilling inden for marginaliserede samfund ikke må overses/glemmes;
 - I. der henviser til, at repræsentationen af kvinder fra marginaliserede samfundsgrupper inden for kunst og kultur i medierne er vigtig for at kunne overvinde marginalisering, stereotype forestillinger og flerartet diskrimination;
 - J. der henviser til, at den europæiske samhørighedspolitik til styrkelsen af stillingen for kvinder i marginaliserede samfund skal tage hensyn til situationen for ældre kvinder, handicappede kvinder, kvinder med omsorgspligter og kvinder med mentale problemer;
 - K. der henviser til, at medlemsstaterne spiller en afgørende rolle i at skabe det miljø, der udstikker og former marginaliseringen, og til, at de skal tage hensyn til de marginaliserede lokalsamfunds rettigheder og inkludere disse interesser i udformningen og argumenteringen af de operationelle programmer, der forelægges Kommissionen;
1. gør opmærksom på, at kvinder inden for marginaliserede samfund oplever flerartet diskrimination, der i endnu højere grad sætter dem i risikozonen for fattigdom og social udstødelse, navnlig hvad angår adgang til beskæftigelse, uddannelse, sundheds- og sociale tjenesteydelser;
 2. opfordrer til kønsperspektivering og en tværsektoriel analyse, der skal indarbejdes i al EU-finansierede initiativer, programmer, tiltag og finansieringsordninger for integration og social inddragelse, således at de behov, der gør sig gældende for kvinder fra marginaliserede samfundsgrupper kan blive indfriet og mangfoldigheden af kvinders meninger og perspektiver inden for forskellige strukturelle positioner og roller bedre kan komme til udfoldelse; er af den opfattelse, at kønsspecifik konsekvensanalyse og kønsorienteret budgetplanlægning er nyttige midler til at evaluere, hvilken indvirkning finansieringsprioriteringer, tildeling af finansielle ressourcer og specifikationer for finansieringsprogrammer har på kvinders stilling; fremhæver behovet for systematisk indsamling og regelmæssig analyse af kønsopdelte data;

3. opfordrer Kommissionen til at gøre brug af positiv særbehandling, når den udarbejder regionale programmer med det formål at forhindre yderligere erodering af kvinders stilling i marginaliserede samfundsgrupper under fattigdomsgrænsen og til at foregribe børnefattigdom på et tidligt stadie;
4. opfordrer til forbedringer af kvalitet og uddannelse inden for specialiserede sociale tjenesteydelser (herunder tilsynsværger), der arbejder med marginaliserede familier;
5. opfordrer Kommissionen til at tage Rådets henstilling 92/441/EØF i betragtning, hvori anerkendes "at alle har en grundlæggende ret til indtægter og ydelser, der er tilstrækkelige til at leve en menneskeværdig tilværelse", som et essentielt anliggende for kvinder, der i større grad risikerer fattigdom end mænd; gør opmærksom på, at det er vigtigt at etablere en fælles metode for beregning af eksistensminimum vedrørende leveomkostninger (en "indkøbskurv" af varer og tjenester), så der kan foretages komparative målinger af fattigdomsniveauer og fastlægges måder til social intervention, herunder en minimumsindkomstordning, hvilket er afgørende for at kunne opnå økonomisk og social samhørighed for personer, der lever i forskellige dele af EU;
6. anser det for essentielt at inkludere lighedsorganer, kvindeorganisationer og kvinder fra marginaliserede samfund i beslutningsprocessen om tildeling, anvendelse, implementering og overvågning af finansieringsmidler på alle niveauer, fra lokale og regionale myndigheder op til medlemsstater og EU-institutioner, og mener, at overvågning og evaluering af de implementerede programmer bør anses for en central proces i at udvide deltagelsen af kvinder fra marginaliserede samfundsgrupper;
7. påpeger betydningen af at styrke kvinders stilling inden for marginaliserede samfundsgrupper ved at tilskynde kvindelig iværksætterånd og kvinders deltagelse i disse lokalsamfund;
8. opfordrer Kommissionen til at udvide sine bestræbelser på at fostre bæredygtige og altomfattende kapacitetsopbygning for kvinder inden for marginaliserede samfund;
9. understreger, at alle EU-finansieringsmuligheder for støtte til marginaliserede samfund, og især kvinder, bør anvendes på integreret vis med det formål at forhøje synergierne og komplementariteten mellem strukturfondene og programmet for rettigheder, ligestilling og unionsborgerskab; opfordrer de berørte forvaltninger og myndigheder på alle niveauer til at tilstræbe et aktivt og gensidigt samarbejde;
10. henleder opmærksomheden på, at samfundet ikke anerkender marginaliseringen af visse samfundsgrupper, f.eks. kvinder i usikre ansættelsesforhold, de "arbejdende fattige", enlige mødre og ugunstigt stillede ældre kvindelige pensionister; opfordrer medlemsstaterne til tydeligt at identificere disse grupper og indføre programmer rettet mod at forbedre deres leveforhold, adgang til sundhedsydelser og grundlæggende tjenester;
11. kritiserer på det kraftigste, at kønsaspektet ikke blev taget i betragtning i den europæiske platform mod fattigdom og social udstødelse, der er et af de syv flagskibsinitiativer under Europa 2020-strategien for bæredygtig, intelligent og inklusiv vækst, der bl.a. har til mål at sikre bedre anvendelse af EU-midler til at understøtte social inklusion, idet 20 % af midlerne under Den Europæiske Socialfond anvendes til bekæmpelse af fattigdom og

social udstødelse;

12. opfordrer til støtte til udveksling af bedste praksis og netværkssamarbejde blandt kvinder i marginaliserede samfund på alle styrende niveauer; understreger nødvendigheden af at fremme kvinders plads i lederstillinger inden for disse samfund og at inddrage dem i at udbrede kendskabet og udbredelse af offentlige tilbud og programmer beregnet til at bekæmpe marginaliseringen og diskrimineringen af kvinder;
13. opfordrer indtrængende til, at der afsættes midler til at forbedre leveforholdene og forbedre adgangen for kvinder i marginaliserede samfund til kvalitetssikret, stabil uddannelse, bolig, sundhedsydelse, beskæftigelse, børnepasning, sociale tilbud, retssystemet og støttetilbud til ofre;
14. opfordrer inden for rammerne af EU's samhørighedspolitik Kommissionen og medlemsstaterne til at sætte fokus på regioner med alvorlige naturbetingede eller demografiske ulemper af permanent art, jf. artikel 121, stk. 4, i forordning (EU) nr. 1303/2013, og til at opstille særlige bestemmelser med mulighed for alternativ beskæftigelse og erhverv for den marginaliserede gruppe af kvinder i disse lokalsamfund, der er kendetegnet ved høj fattigdom, manglende beskæftigelsesudsigter, frivilligt uddannelsesfrafald, knaphed på sociale tjenesteydelser og social isolation – og en deraf følgende højere risiko for børnefattigdom;
15. opfordrer til, at der anlægges et menneskerettighedsperspektiv i udformningen af tiltag, der støttes af samhørighedsfondene, og understreger, at kulturelle, økonomiske og sociale rettigheder bør integreres i politikker, der sigter mod at anerkende kvinder fra marginaliserede samfund som individer, og til at racisme, både åbenlyst og i det skjulte, udtrykkeligt bør imødegås inden for enhver udformning af tiltag og politik;
16. understreger, hvor vigtigt det er, at der sættes særligt fokus på de særlige forhold og behov, der gør sig gældende blandt de mest udsatte grupper af kvinder i marginaliserede samfund, såsom ældre, handicappede, kvinder som er ofre for vold og menneskesmugling, indvandrerkvinder, kvinder tilhørende etniske mindretal, flygtninge etc. inden for alle EU-finansierede programmer, -initiativer og -tiltag;
17. anerkender, at øget deltagelse af kvinder i iværksættervirksomhed og vækst kan opnås ved at finansiere SMV-støttetjenester og finansielle tjenesteydelser, der indfrier behov blandt kvinder der starter og udvikler virksomheder;
18. understreger, at der skal sættes særligt fokus på at fjerne de hindringer for adgang til beskæftigelse, som kvinder i marginaliserede samfund er konfronteret med, såvel som løn- og pensionsforskellene mellem kønnene i disse samfund;
19. fremhæver betydningen af nøjagtig og konsekvent overvågning af, hvordan finansielle ressourcer øremærket til marginaliserede samfund anvendes;
20. fremhæver, at kvinder i marginaliserede samfund i højere grad risikerer at blive ofre for kønsbaseret vold og lide andre overtrædelser af deres grundlæggende rettigheder; opfordrer til en kamp mod alle former for vold mod kvinder som en nøglefaktor i integrationsprogrammer for marginaliserede samfundsgrupper i tildeling af EU-finansieringsmidler;

21. fremhæver den vigtige rolle, som social iværksætterånd, gensidige selskaber og alternative forretningsformer kan udfylde i at styrke stillingen for kvinder i marginaliserede samfundsgrupper; henstiller, at samhørighedsfonde, navnlig Den Europæiske Socialfond, støtter investeringer med et stærkere kønsperspektiv inden for dette område;
22. minder om Den Europæiske Ombudsmands afgørelse i sag OI/8/2014/AN om respekt for de grundlæggende rettigheder ved anvendelsen af EU's samhørighedspolitik; understreger på det kraftigste, at alle medlemsstaternes samhørighedsprogrammer til fulde skal efterleve chartret om grundlæggende rettigheder; er enig i, at civilsamfundet, herunder kvindeorganisationer, skal have en platform til at indberette misbrug af midler og overtrædelser af chartret;
23. understreger vigtigheden af livslang læring for forbedringen af ligheden inden for uddannelse, navnlig erhvervsfaglige færdigheder og inden for IKT; erkender behovet for fleksibilitet i udbydelsen af uddannelse til kvinder i landdistrikter;
24. fremhæver behovet for at styrke de regionale, nationale og europæiske netværker for kvinder i marginaliserede samfund, navnlig inden for erhvervsliv, iværksættervirksomhed, videnskab og teknologi, uddannelse, medier og borgerbaseret og politisk lederskab;
25. opfordrer til, at de europæiske samhørighedsfonde og navnlig Den Europæiske Socialfond anvendes til at støtte formelle og uformelle læringsprogrammer, herunder erhvervsrettet uddannelse og livslang læring med henblik på at styrke stillingen for kvinder og piger i marginaliserede samfundsgrupper;
26. opfordrer til, at midler under samhørighedspolitikken anvendes til kunst-, kultur- og medieprojekter, der styrker stillingen for kvinder i marginaliserede samfund, og som tilstræber en nedbrydning af stereotype forestillinger, stigmatisering og flerartet diskrimination.

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	14.7.2015
Resultat af den endelige afstemning	+: 21 -: 1 0: 9
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Daniela Aiuto, Catherine Bearder, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Mary Honeyball, Elisabeth Köstinger, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Angelika Niebler, Maria Noichl, Marijana Petir, Liliana Rodrigues, Jordi Sebastià, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Elissavet Vozemberg, Jadwiga Wiśniewska, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Biljana Borzan, Louise Bours, Stefan Eck, Linnéa Engström, Julie Girling, António Marinho e Pinto, Dubravka Šuica, Marc Tarabella
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere (forretningsordenens art. 200, stk. 2)	Nedzhmi Ali, Therese Comodini Cachia

**RESULTAT AF ENDELIG AFSTEMNING
I KORRESPONDERENDE UDVALG**

Dato for vedtagelse	15.10.2015
Resultat af den endelige afstemning	+: 35 -: 3 0: 1
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Pascal Arimont, José Blanco López, Mercedes Bresso, Steeve Briois, Andrea Cozzolino, Edward Czesak, Rosa D'Amato, Tamás Deutsch, Bill Etheridge, Anna Hedh, Ivan Jakovčić, Marc Joulaud, Constanze Krehl, Iskra Mihaylova, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Konstantinos Papadakis, Stanislav Polčák, Julia Reid, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Maria Spyraiki, Ruža Tomašić, Ramón Luis Valcárcel Siso, Matthijs van Miltenburg, Lambert van Nistelrooij, Kerstin Westphal, Joachim Zeller
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Daniel Buda, Viorica Dăncilă, Andor Deli, Elena Gentile, Josu Juaristi Abaunz, Jan Olbrycht, Bronis Ropè, Julie Ward, Damiano Zoffoli
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere (forretningsordenens art. 200, stk. 2)	Enrique Calvet Chambon, Boris Zala